

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuyper, Haarlem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr S. O. Loe, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr J. Thys, Meppel; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Druckers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 1 Buitenland en Ned.-Indië f9.— per jaar.
Advertentie: 25 cent per regel.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur:
Duitsche Kampweg, Wolfhezen.

INHOUD: Uit de Schrift: „Zij zijn mijne“. (Gen. 48:5). —
Kerkelijk Leven: Jac. van Oversteeg. — Onbehoed. De
ware niet. — Opvoeding en Onderwijs: De Chr. opvoeding
en de moderne cultuur. III. — Perschoon. — Boekbespre-
king. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT.

„Zij zijn mijne“.

Nu dan, uwe twee zonen, die u in Egypte-
land geboren waren, eer ik in Egypte tot u
gekomen ben, zijn mijne: Efraim en Manasse
zullen mijne zijn, als Ruben en Simeon.
Genesis 48:5.

Schoon is de geloofsdaad, die Jakob op zijn
sterfbed volbrengt.

De zonen van Jozef zijn de takken van den
patriarchalen stam, welke het verst van het
telken verrijkt zijn. Ze zijn in Egypteland ge-
boren, en dreigen in het Egyptische wereldleven
onder te gaan. Door opvoeding en omgeving zijn
ze ongetuigd aan de voorvaderlijke leefwijze ont-
wend geraakt; en wij stellen ons voor, dat, wan-
neer zij somtijds den familiekring in Gosen kwa-
men bezoeken, zij als vreemden daar hebben rond-
geblijft. O, voor zijn zoon Jozef had vader Jakob
geene vrees; hij kende zijne godsvrucht; maar voor
Jozefs kinderen sloeg zijn hart soms bang. Zou-
den Efraim en Manasse de wegen des Verbonds
lijven bewaren? Jakob gaat sterven, en, als straks
ook Jozef weg gevallen is, zouden dan zijne zonen
nog het deel blijven kiezen van de verachte He-
breëen?

Daarom is de daad, waartoe de patriarch over-
gaat, zoo treffend-schoon.

Hij laat zijne kleinzonen aan zijn leger treden;
hij trekt hen aan zijn hart, dicht aan het kloppend
leven des Verbonds. En dan omvangt hij hen met
de armen des geloofs, en neemt hen aan als zijn
eigen kinderen. „Nu dan“, — zoo zegt hij tot
Jozef, — „uwe twee zonen, die u in Egypteland
geboren waren, eer ik in Egypte tot u gekomen
ben, zijn mijne; Efraim en Manasse zullen mijne
zijn, als Ruben en Simeon“.

„Zij zijn mijne!“

Zij zijn niet voor Egypte, — maar voor Israël.
Zelfs voor Jozef zullen ze niet zijn, doch voor
Jakob, voor „de stammen naar Gods naam ge-
noemd“, voor het Koninkrijk Gods.

„Zij zijn mijne!“

Het is alsof wij den aartsvader met koninklijk
gebaar voor de wereld zien staan, om haar den
lijna geroofd te ontnemen. „Niet voor u,
o wereld, zijn deze kinderen des Verbonds! In
den Naam van hun God eisch ik ze op voor Zijn
dienst!“

O, dat de Kerk des Heeren in dezen tijd die
gestalte van Vader Jakob vertoonde.

Ze heeft die vertoond.

In de dagen van den schoolstrijd, toen de wereld
het kroost des Verbonds wegtrok, om het zonder
Gods Woord het leven te doen ingaan, — toen
is het vorstelijk geloof in Gods volk ontwaakt;
en dat arme volk heeft als een koning de hand
gelegd op zijne kinderen, en der wereld toege-
roepen: „Zij zijn mijne!“

Zij zijn mijne!

Hoe past dit woord heden in den mond en
in het hart der Kerk.

Heden, — nu het Egypte der wereld al het
mogelijke doet om met zijne schatten het opgroei-
end geslacht te vervreemden van de vaderlijke
godsvrucht en zeden; nu lectuur, en kunst, en
sport, en moderne levensvormen, — heel de rijk
uitgegroeide cultuur onzer dagen — hoe langer
zoo meer zijne gevaarlijke zuiging naar de zijde
der wereld openbaart, en vele jongeren wegtrekt
naar de grenzen van Gods koninkrijk.

Strek uit uw arm, o kerk! en omvang het jon-
gere geslacht met alle middelen die u ten dienste
staan.

Maar doe het in geloof.

Doe het in de prinselijke overtuiging, dat uwe
kinderen niet voor Egypte bestemd zijn, doch voor
Israël.

„Zij zijn uwe niet!“ — dat zij uw heilig-veront-
waardigde roep tegen de wereld, „zij zijn mijne!“

Verslappe uw geloof niet, vader en moeder, als
uw kind het aangezicht naar de wereld wendt
en dreigt op te gaan in Egypte; maar versterkt
uwe harten in de trouw en de kracht van den
God des Verbonds; laat uw geloof dan juist was-
sen; uw geloof als een vaste grond der dingen,
die gij hoopt, en een bewijs der zaken, die gij
niet ziet. Klemt uw kind zegenend, — ja, zegenend
als Jakob — in uwe armen. Houdt niet op te
pleiten bij uwen God en te worstelen tegen de
wereld; opdat uw heilig recht straks door genade
bevestigd wordt, en gij, als overwinnaar jubelen
moogt: „Zij zijn mijne, zij zijn mijne!“

U.

v. A.

KERKELIJK LEVEN.

— Jac. van Oversteeg. —

„Mijnheer van Oversteeg!“

Zelden ging Dr Kuyper, toen hij nog actief hoog-
leeraar was, de deur van het kantoor van den
heer Van Oversteeg in het gebouw van de Vrije
Universiteit voorbij, of hij deed het op een kier
open, wierp er even bovenstaande woorden binnen
en liep meteen naar de Senaatszaal door.

Maar tegelijk met hem was Van Oversteeg er
al. Hij liet, waaraan hij bezig was, onmiddellijk
liggen en vloog als een peil uit den loog hem
achterna.

Dan gaf Dr Kuyper hem instructies. En als er
haast bij was, werden die voor al het andere werk
uitgevoerd.

Tal van studenten, die thans reeds kunnen wijzen
op een respectabelen staat van dienst, hebben
deze momentopnamen herhaaldelijk genomen.

Het gebeurde ook wel, dat zij juist even in het
kantoor stonden te praten, wanneer het beken-
de geluid: „Mijnheer van Oversteeg“ den amanu-
ensis deed opspringen.

Als hij dan terugkwam plaagden zij hem er soms
wat mee.

Maar de heer Van Oversteeg kon dit goed ver-
dragen. Was er eigenlijk door gevleid. Ging er
gewoonlijk niet op in. Doch vertelde dan soms
een of andere toekomstigheid.

Zoo was het in de dagen der verkiezingen. Van
Oversteeg ging hier en daar speechen.

„Hoe gaat het met de spreekbeurten, mijnheer
Van Oversteeg?“ vroeg Kuyper eens in de Se-
naatszaal.

„Zoo'n gangetje, professor. Van de tien woorden,
die ik spreek, zijn er negen van een ander.“

„Nou, dan heb je het al ver gebracht. Van de
tien woorden, die ik spreek, zijn er zeven van
een ander.“

Glunderend bracht Van Oversteeg dit dialoogje
over.

Vóór Duymaer van Twist werd hij reeds door
liberalen de schaduw of de schuldnaap van Kuy-
per genoemd.

Van Oversteeg was het ook.

Hij bezat de bijzondere kwaliteiten, welke daar-
voor noodig waren: vlugheid van begrip, organi-
satorisch talent, ontembare werklust, onvermoei-
de werkkraft en bovenal onuitblusselijke liefde
voor onze Calvinistische beginselen.

Indien hij één van die eigenschappen had ge-
mist, zou hij het onder Kuyper niet hebben kunnen
uithouden.

Kuyper hield er niet van, had er ook geen tijd
voor, om wat hij wilde omstandig en haarfijn uit
te leggen. Hij moest goede verstanders rond zich
hebben, die aan een half woord, een blik, een

gebaar genoeg hadden. In Van Oversteeg had hij
een best verstaander gevonden. Die begreep hem.
Daarom was deze gedurende een reeks van jaren
in menig opzicht zijn faktotum.

De instructies van Kuyper konden het best ver-
geleken bij een paar potloodstreepjes, welke een
schilder op z'n manchet teekent om een beeld,
dat voor zijn oogen rees, vast te houden. Straks
zal hij het rustig uitwerken. Maar Kuyper liet
de potloodstreepjes aan Van Oversteeg zien en
die moest het maar uitwerken.

De afhankelijkheid aan Kuyper vorderde al zoo
grootte zelfstandigheid.

Ook daaraan voldeed Van Oversteeg zoo geheel.
Kuyper kon heel wat detailwerk aan hem over-
laten.

Daarenboven was Kuyper veeleischend. Lang-
zame werkers kon hij niet gebruiken. Als er haast
bij was kon de dag nog verlengd worden met
een deel van den nacht of met den heelen nacht,
vond hij.

Dat vond Van Oversteeg ook.

Ook daarin bestond er tusschen beiden harmonie.
Daarom heeft Kuyper in Gods gunst zooveel
kunnen tot stand brengen, omdat hij mannen als
Van Oversteeg naast zich had gekregen.

Zij hadden voor de zaak van het Calvinisme
alles over.

En voor Van Oversteeg culmineerde het her-
leefde Calvinisme in ons land in de Vrije
Universiteit. Als ooit de Vrije Universiteit zou
wegkwijnen, zei hij eens, dan is het ook met de
Gereformeerde Kerken en met de Anti-Revolutio-
naire Partij gedaan.

Kwam hij eenmaal aan dit chapiter toe, dan
kon hij weleens een stokpaardje uit de schuur
halen.

De Vrije Universiteit diende hij met heel zijn
hart.

Krijgt deze nooit een Kuyper, ze krijgt ook nooit
een Van Oversteeg terug.

Altijd, tot op zijn ziekbed toe, was hij bezig
met plannen te smeden voor haar propaganda.
„Gehukkig bleef hem het tragisch lot bespaard
zijn arbeid miskend te zien.“

Integendeel. Door ieder, die bij de Vrije Universi-
teit betrokken is, werd hij passende gelegenheden
de waardeering hem niet onthouden. En kon hij
de laatste jaren de Universiteitsdagen niet meer
bijwonen, naar hem werd evengoed als naar H. M.
de Koningin een telegram gezonden.

Stond zijn ijveren voor de Vrije Universiteit in
het centrum, ook op ander gebied heeft hij zich
onderscheiden. Over zijn aandeel in de politieke
propaganda spraken we reeds terloops. Voor den
Bond van Jongelingsverenigingen op Geref. grond-
slag, waarvan hij vele jaren onder-voorzitter was,
heeft hij ook zijn krachten gegeven. De kerk van
Amsterdam telde hem gedurende eenige jaren onder
haar ambtsdragers. En zoo ware er nog meer te
noemen.

Thans heeft de Heere Zijn getrouwen knecht
opgeroepen.

Vinden wij het mooiste deel van zijn leven ge-
typeerd door het tafereeltje, dat wij zoo dikwijls
waarnamen in de gang van het Universiteitsge-
bouw en dat werd ingeluid door het „Mijnheer
Van Oversteeg!“, hij diende Kuyper zoo gaarne,
omdat hij wist, dat het diens lust was Christus
te dienen in Kerk, Wetenschap, Staat, ja op de
vele terreinen, waarop hij zich bewoog.

Kuyper en hij konden goed met elkander over-
weg, omdat zij ten slotte slechts Eén als hun
Meester erkenden en zij elkander als broeders be-
schouwden.

Morgen — wij schrijven 11 Augustus — wordt
in hem weder een van die nobele figuren uit het
heerlijke tijdperk van den wederopbouw van ons
Calvinisme ten grave gedragen.

De wolken van den weemoed worden echter
gescheurd door de Zon van Gods trouw.

Worde die trouw door de rouwende familie on-
dervonden.